

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سندھوں کی عالمی انفرادی ہفتگی

شورہ عالی تعلیم و تربیت

دی ماہ ۱۴۰۱

سند تحول شوری عالی انقلاب فرهنگی

واحد تهیه‌کننده: روابط عمومی و امور بین‌الملل | سال انتشار: ۱۴۰۱

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، جنب کلانتری ۱۰۷ فلسطین، پلاک ۴۳۶

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۶۶۱۰ | نشانی مجازی: www.sccr.ir

مصوبه «سند تحول شورای عالی انقلاب فرهنگی» که بر اساس و در اجرای حکم مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۳ مقام معظم رهبری (مدظله العالی) برای دوره جدید فعالیت شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسات ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۲، ۱۴۰۰/۰۹/۰۹، ۱۴۰۰/۰۹/۲۳، ۱۴۰۰/۱۰/۰۷ و ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ این شورا؛ بررسی و تدوین و پس از کسب نظر معظم له با اعمال تدابیر ارزشمند ایشان، در جلسات ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۴، ۱۴۰۱/۰۱/۲۳، ۱۴۰۱/۰۲/۰۶، ۱۴۰۱/۰۲/۲۰ و ۱۴۰۱/۰۳/۰۳ به تصویب نهایی رسید، طی نامه شماره ۲۵۴۴۰-۰۱/م مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۳۱؛ جهت تأیید و توشیح به محضر ایشان تقدیم گردید و با توجه به پاسخ شفاهی دفتر مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر عدم ضرورت به توشیح؛ مصوبه مذکور در یک مقدمه و سه فصل به شرح ذیل برای اجراء ابلاغ می‌گردد:

مقدمه

رهبر حکیم انقلاب اسلامی در طلوعه حکم جدید به اعضای محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی بر اهمیت دوره زمانی چله دوم انقلاب اسلامی، سده جدید، نگاه تمدنی و اهمیت فرهنگ تأکید نمودند: «ورود در دومین چهلواره انقلاب اسلامی که با آغاز سده جدید هجری شمسی هم‌زمان شده، نگاهی نو، آسیب شناسانه و روزآمد ساز، به مجموعه‌ای از زیرساخت‌های تمدنی را ضروری می‌سازد. در رأس این مجموعه، مقوله فرهنگ است. فرهنگ جهت‌دهنده همه اقدام‌های اساسی و زیربنایی جوامع بشری و شتاب‌دهنده یا کندکننده آن است.»

بر این مبنا، «رشد و تعالی همه‌جانبه فرهنگی در راستای نیل به تمدن نوین اسلامی»، «صیانت و پاسداشت از میراث ارزشمند فرهنگ اسلامی - ایرانی»، «ارتقاء و مقاوم‌سازی آن در برابر هجوم گسترده فرهنگ بیگانه» و «صدور، تبیین و ترویج اندیشه و ارزش‌های ناب اسلامی در میان مستضعفان جهان»؛ رسالت فرهنگی نظام اسلامی است که سیاست‌گذاری و راهبری کلان آن بر عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی گذاشته شده است.

در صحنه نبرد فرهنگی انقلاب اسلامی، استقرار یک فرماندهی مشترک به منظور تنبیه و توجه مستمر به وضعیت فرهنگ کشور و افق آینده آن، شامل: نیازها و پدیده‌های روزافزون فرهنگی، کارکرد دستگاه‌های موظف حکومتی، انگیزه‌ها و داوطلبی‌های مردمی، ابتکارهای شوق‌انگیز پیشنهادی و همچنین عوامل

دست و پاگیر و انگیزه‌های ضد فرهنگی و اختلال آفرینی‌های عمدی یا سلیقه‌ای و فهم تحولات و تصمیم‌گیری سریع برای حصول نتیجه مطلوب؛ ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است که توسط مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به شورای عالی انقلاب فرهنگی محول شده است و صیوروت خود را در کمک به سه مرحله استقرار دولت اسلامی، شکل‌دهی جامعه اسلامی و زمینه‌سازی برای تمدن نوین اسلامی جستجو می‌کند.

همان‌گونه که در حکم ایشان آمده است: «مأموریت شورای عالی انقلاب فرهنگی، از آغاز، ساماندهی به وضعیت فرهنگ و دانش در کشور و سیاست‌گذاری در این دو مقوله و هدایت دستگاه‌های متصدی آن به سمت ارزش‌ها و هدف‌های انقلاب و برآوردن نیازهای فکری این دستگاه‌ها و ظاهرشدن در نقش قرارگاه فرهنگی کشور بوده است.»

معظم‌له در پیوست حکم آبان ۱۴۰۰ خود نیز چنین فرمودند: «در این فرصت کم‌نظیر، شورای عالی انقلاب فرهنگی به‌عنوان قرارگاه اصلی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی نظام، وظایف مهمی را برعهده دارد که بدون تحول متناسب و همه‌جانبه در شورا، به انجام نخواهد رسید. امور مهمه‌ای که باید در دور جدید شورا با رویکرد حرکت نظام اسلامی به سوی اهداف گام دوم انقلاب اسلامی، مورد اهتمام شایسته قرار گیرد.» بر همین مبنا؛ نیز مقرر فرمودند: «لازم است شورای عالی انقلاب فرهنگی در دوره جدید در اولین گام، طرح تحول در شورا را با ملاحظه احکام گذشته و پیوست‌های آن، با انتخاب جمع محدودی از اعضای شورا و در فرصت زمانی حداکثر دو ماه، تهیه و در جلسه اصلی شورا مورد بررسی و

تصویب قرار داده و نتیجه را جهت تأیید نهایی به اینجانب گزارش نماید.»

نظر به پیوست حکم مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به تاریخ ۳۲ آبان ۱۴۰۰ خطاب به اعضای محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی، در جلسه فوق العاده ۸۴۸ شورای عالی در مورخ ۲۶ آبان ۱۴۰۰، کارگروهی متشکل از ۱۵ نفر از اعضای حقیقی و حقوقی انتخاب شد تا نسبت به تدوین سند تحول شورای عالی اقدام کند.

این کارگروه؛ بعد از برگزاری ۲۰ جلسه و تشکیل ۴ گروه کاری برای مذاقه و کارشناسی دقیق تر و همچنین مشورت و همفکری با سایر اعضای محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی، کارشناسان دبیرخانه، نخبگان و صاحب نظران دانشگاهی، حوزوی و فعالان فرهنگی جبهه انقلاب، مرور کارهای مطالعاتی و پژوهشی مرتبط و همچنین با برگزاری نشست های متعدد در خصوص اقتضائات و موانع اثرگذاری فراگیر شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ طرح تحول شورای عالی را پس از احصاء نظام مسائل، شناسایی محورهای کلیدی تحول و طراحی چرخش های تحولی با رویکرد تحول شناختی و معرفتی، تحول ساختاری و نهادی و همچنین تحول فرایندی و اجرایی در شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان قرارگاه فرهنگی کشور با هدف گیری این چشم انداز که شورای عالی انقلاب فرهنگی در آغاز قرن جدید شمسوی و در افق چهلواره دوم انقلاب اسلامی، یک نهاد تحول یافته، توانمند، هوشمند و منعطف به صورت قرارگاه فرهنگی و قله تصمیم گیری برای مسائل عرصه های تعلیم و تربیت، مهندسی فرهنگی، علم،

فناوری و نوآوری، امور اجتماعی و امور دینی در راهبری نظام اسلامی «به سوی اهداف گام دوم انقلاب اسلامی» و «تحقق تمدن نوین اسلامی» است؛ تدوین کرد که نهایتاً طی جلسات متعدد شورای معین (۱۴ ساعت) و صحن شورای عالی انقلاب فرهنگی (۵ جلسه) به تصویب رسید.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) پس از رؤیت سند تحول و اظهار نظرهای دریافتی، تدابیر شش‌گانه‌ای را طرح فرمودند تا مبتنی بر آن؛ سند تحول اصلاح و تکمیل شود. مجدداً ۱۲ جلسه از سوی کارگروه تحول به اصلاح و تکمیل سند تحول اختصاص یافت و نسخه نهایی در ۵ جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی (جلسات ۸۵۸ تا ۸۶۲) به تصویب رسید.

لازم به ذکر است در دوره جدید با حضور آیت الله دکتر رئیسی به عنوان رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ ۱۹ جلسه (جلسات ۸۴۴ تا ۸۶۲) به بررسی مسأله تحول در شورای عالی انقلاب فرهنگی با نگاه آسیب شناسانه و افق‌گشایی برای آینده اختصاص یافت.

سند تحول در شورای عالی انقلاب فرهنگی با رعایت اصول ذیل طراحی و تنظیم شده است:

☑ تدوین سند در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به ویژه اصول اول، پنجم، پنجاه و هفتم و یکصد و دهم

☑ نظر داشت توأمان لازم‌الاتباع و لازم‌الاجرا بودن مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و عدم دخالت این شورا در حدود اختیارات قانونی دستگاه‌ها

✓ تحول در شورای عالی انقلاب فرهنگی بر اساس فرمان امام خمینی (ره) و احکام، پیوست احکام و رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در خصوص شورای عالی انقلاب فرهنگی

✓ استفاده از مشارکت حداکثری اندیشمندان و نخبگان مطابق پیوست حکم و بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

✓ اتخاذ رویکرد تعاملی و همکاری با قوای سه‌گانه، نهادهای حاکمیتی، دولتی، عمومی و دستگاه‌های اجرایی

✓ تأمین تضامین نظارتی، حقوقی و اجرائی مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

✓ مشروعیت شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان یک نهاد تعاملی فرهنگی و علمی که به الزامات حقوقی، حقوق عامه و آزادی‌های مشروع و استقرار عدالت، احترام می‌گذارد.

فصل اول

جایگاه، مأموریت، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۱- جایگاه و مأموریت شورای عالی انقلاب فرهنگی

به موجب اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی و بر اساس احکام صادره توسط امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)؛ شورای عالی انقلاب فرهنگی، قرارگاه مرکزی فرهنگی کشور، ستاد عالی فرهنگ و علم نظام و مرجع عالی سیاست‌گذاری، طراحی و برنامه‌ریزی کلان، ساماندهی، راهبری، هدایت، نظارت و ارزیابی راهبردی در حوزه‌های فرهنگ و علم کشور است که با بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت دستگاه‌های عضو و موظف، نخبگان و فعالان مردمی قلمرو فرهنگ و دانش به ویژه عناصر فرهیخته و جهادی انقلاب اسلامی فعالیت می‌نماید. مصوبات این شورا به عنوان اسناد بالادستی در فرایند تصمیم‌گیری‌های کلان و اجرایی متناظر در حوزه فرهنگ و دانش برای نهادها و دستگاه‌ها؛ لازم‌الاتباع و لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۲- اهداف

۱. فرهنگ‌سازی به عنوان مهمترین زیرساخت همه فعالیت‌های فکری، عملی، سیاسی، اقتصادی و دیگر فعالیت‌های تمدنی

۲. اعتلای فرهنگ عمومی بر اساس ارزش‌های اسلامی و انقلابی در راستای تحقق سبک زندگی اسلامی-ایرانی

۳. استمرار و گسترش انقلاب فرهنگی و تثبیت و تعمیم فرهنگ اسلامی - ایرانی در اجزاء تمدنی جامعه

۴. بازسازی انقلابی ساختار فرهنگ و رسانه کشور و کمک به بازآرایی مداوم جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

۵. ارتقاء جایگاه و نقش نظام تعلیم و تربیت رسمی کشور با تأکید بر نقش تربیتی خانواده، نهادهای دینی و انقلابی و سبک زندگی اسلامی - ایرانی

۶. تحکیم و توانمندسازی خانواده و رشد و ارتقاء منزلت و کرامت زنان در جامعه

۷. ارتقاء سرمایه اجتماعی و تقویت نشاط، امید و توانمندی‌های فردی و اجتماعی و ایجاد و تعمیق زمینه‌های فرهنگی پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی

۸. ارتقاء توانمندی شناختی و مهارتی و سواد مجازی جامعه و مهار آسیب‌های فضای مجازی

۹. زمینه‌سازی پرورش نسل جوان کارآزموده و پرانگیزه در دفاع از انقلاب بر مبنای فرهنگ اسلامی - ایرانی

۱۰. تحول و تقویت محیط‌های فرهنگی و علمی بر اساس فرهنگ صحیح اسلامی و تزکیه آنها از افکار مادی در راستای زدودن مظاهر و آثار خودباختگی و غرب‌زدگی از فضای فرهنگی جامعه

۱۱. تحول و ارتقاء نظام آموزش عالی، علم، فناوری، نوآوری و اقتصاد دانش بنیان کشور در راستای تحقق تمدن نوین اسلامی

۱۲. تعمیم سواد و تقویت و بسط روح تفکر و علم آموزی و تحقیق و استفاده از دستاوردها و تجارب مفید دانش بشری برای نیل به استقلال فرهنگی و علمی و افزایش خودباوری

۱۳. حفظ و نشر افکار و آثار فرهنگی انقلاب اسلامی و ایجاد و تحکیم روابط فرهنگی با کشورهای دیگر به ویژه با ملل و نخبگان اسلامی

۱۴. مواجهه هوشمندانه با معارضات مهاجمان و ستیزه‌گران و مهار آسیب‌ها و تهدیدات فرهنگی و مصون‌سازی در برابر تهاجم فرهنگی و رسانه‌ای

ماده ۳- عرصه‌های مأموریتی

«عرصه‌های مأموریتی» شورای عالی انقلاب فرهنگی در چارچوب معارف قرآن کریم و سیره و سنت اهل بیت (علیهم‌السلام) بر مبنای موضوعات و اولویت‌های مندرج در احکام مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به شرح ذیل تعیین و احصاء می‌گردد:

۱. تمدن نوین اسلامی

۲. تعلیم و تربیت اسلامی

۳. فرهنگ عمومی

۴. علم، فناوری و نوآوری

۵. امور دینی

۶. خانواده و زنان

۷. امور اجتماعی

۸. ترویج و تبیین قرآن کریم و سیره و سنت اهل بیت علیهم السلام

۹. اخلاق، معنویت و شعائر دینی

۱۰. مهندسی فرهنگی و اقتصاد فرهنگ

۱۱. محتوای فرهنگی و اجتماعی فضای مجازی

۱۲. تعاملات بین‌المللی فرهنگی و علمی

ماده ۴- وظایف

وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح ذیل است:

۱. رصد و پایش مستمر، روزآمد و نظام‌مند وضعیت حوزه فرهنگ و دانش و افق آینده آن اعم از ظرفیت‌های داخلی، جهانی، جبهه خودی و معارض و روندهای اصلی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی دستگاه‌های اجرایی مربوطه

۱-۱. رصد مداوم، اشراف راهبردی و اطلاعاتی مسائل و چالش‌های ملی و جهانی در عرصه‌های مأموریتی

۲-۱. سیاست‌گذاری در عرصه مدیریت دانش در دستگاه‌های فرهنگی، حافظه‌نگاری و تبدیل دانش‌های ضمنی به علوم
مصرح

۳-۱. استفاده از ظرفیت‌های قانونی دستگاه‌های اجرایی در راستای تحقق نظام سنجش و پایش وضعیت فرهنگی، اجتماعی، علمی و فناوری کشور با تعیین و تبیین و کاربست شاخص‌های کلان کمی و کیفی مورد نیاز

۴-۱. پیش‌بینی و پیش‌دستی نسبت به روندهای همسو

و معارض از طریق توسعه آینده پژوهی، سناریوپردازی، آینده‌نگاری و اتخاذ رویکردهای آینده‌سازانه در عرصه‌های مأموریتی

۲. شناسایی، اولویت‌گذاری و انتخاب مسائل مهم، اساسی و راهبردی حوزه فرهنگ و دانش

۱.۲. تدوین نظام شبکه مسائل و اولویت‌گذاری و انتخاب مسائل کلان و راهبردی عرصه‌های مأموریتی مبتنی بر شناخت ابعاد و شبکه مسائل

۲.۲. طراحی سازوکارهای مناسب به منظور تمهید زمینه و بستر همکاری و مشارکت خبرگان، نخبگان، اندیشکده‌ها، مراکز علمی فعال و دستگاه‌های اجرایی در عرصه‌های مأموریتی به منظور مسأله‌یابی، اولویت‌گذاری و شناخت ابعاد مختلف مسائل و ارائه راهکار و جمع‌سپاری سیاست‌ها و مصوبات

۳. سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و طراحی اقدامات حوزه دانش و فرهنگ

۱.۳. تکمیل، تدقیق و به‌روزرسانی مستمر نقشه جامع علمی کشور با تأکید بر بازنگری، طراحی و پیگیری اولویتها و نیازهای ملی از جمله اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته‌های گوناگون در هر دوره

۲.۳. تدوین، تصویب و به‌روزرسانی اصول، اهداف و سیاست‌های عرصه‌های مأموریتی مبتنی بر محورها و اهداف بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

۳-۳. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی برای ارتقاء کمی و کیفی مصرف و تولید محصولات و کالاهای رسانه‌ای و فرهنگی به ویژه محصولات رسانه ملی به عنوان دانشگاه عمومی با استفاده از همه ظرفیت‌های ملی و تعیین استانداردهای فرهنگی لازم برای کالاهای وارداتی به کشور

۴-۳. سیاست‌گذاری در راستای ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی در میان افراد جامعه به ویژه نسل جوان

۵-۳. ارائه راهکار برای پرورش افراد به ویژه نسل جوان بر مبنای فرهنگ اسلامی-ایرانی و برآوردن نسلی کارآزموده و پراگنده در دفاع از انقلاب اسلامی

۶-۳. اصلاح و بازآفرینی اصول، قواعد و ضوابط تعلیم و تربیت در نظام آموزش و پرورش بر مبنای مکتب تربیتی اسلام

۷-۳. طراحی و پیگیری اجرای سیاست‌های مناسب برای اصلاح نگرش جامعه نسبت به شأن و منزلت زن براساس تعالیم عالی‌ه اسلام و تدوین برنامه‌های کارآمد در زمینه تحکیم بنیان خانواده، ارائه الگوی زن مسلمان و گسترش فرهنگ عفاف و حجاب

۸-۳. جهت‌دهی فرهنگی و علمی به تصمیمات کلان و اقدامات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور از طریق سیاست‌گذاری عمومی و تصویب پیوست‌های فرهنگی طرح‌های ملی و کلان اقتصادی، عمرانی و صنعتی کشور

۹-۳. سیاست‌گذاری در زمینه بسط و تعمیق آموزش و ترویج هنر اصیل اسلامی، ایرانی و انقلابی با تأکید بر مواجهه با

جریان‌های نفوذی و معاند

۱۰-۳. طراحی و پیگیری اجرای الگوی مناسب برای شناسایی، معرفی و اتخاذ تدابیر لازم مواجهه با مظاهر فرهنگ بیگانه در فضای حقیقی و مجازی و شیوه‌های هجوم فرهنگی به ساحت و مبانی اندیشه، فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و انقلابی

۱۱-۳. سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی کلان و طراحی اقدامات مواجهه با مکاتب انحرافی، عرفان‌های کاذب، قومیت‌گرایی افراطی و مهدویت‌های دروغین

۱۲-۳. سیاست‌گذاری، طراحی و برنامه‌ریزی کلان حوزه رسانه‌ای کشور

۱۳-۳. تهیه و تصویب اصول فرهنگی سیاست‌های گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی

۱۴-۳. تهیه، تصویب، به‌روزرسانی و پیگیری اجرای سیاست‌ها و طرح‌های لازم برای ارتقاء فرهنگ عمومی و تقویت باورها و گرایش‌های دینی، معنوی، فرهنگی، ایجاد مناسبات سالم و سازنده اجتماعی، کاهش آسیب‌های اجتماعی و اصلاح ناهنجاری‌ها در جامعه

۱۵-۳. تهیه سیاست‌ها و برنامه‌های کارآمد برای تحول عمیق و همه‌جانبه در علوم انسانی مبتنی بر جهان‌بینی اسلامی و نیازهای بومی و مسائل کشور

۱۶-۳. سیاست‌گذاری و نظارت بر تدوین و تألیف کتب درسی و تعیین ضوابط نشر کتاب و تولیدات هنری و فرهنگی برای آموزش عمومی و عالی

۱۷-۳. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی به منظور برآوردن نیازهای فکری دستگاه‌های فرهنگی و هدایت آنها به سمت ارزش‌ها و اهداف انقلاب اسلامی

۱۸-۳. سیاست‌گذاری به منظور ترویج تفکر توحیدی در محیط‌های فرهنگی و علمی و تزکیه آنها از افکار مادی

۱۹-۳. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی برای ارتقاء اخلاق و قانونمداری، دانش‌پذیری و افزایش سوادهای تخصصی

۲۰-۳. به‌روزرسانی اسناد محوری مصوب شورانظیر نقشه جامع علمی کشور، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، تحول بنیادین آموزش و پرورش و دانشگاه اسلامی

۲۱-۳. به‌روزرسانی سند و تعیین روش‌های ترویج و حراست از زبان و ادب فارسی معیار

۲۲-۳. به‌روزرسانی مبانی و شاخص‌های دانشگاه اسلامی و طراحی راهکارها و پیگیری تحقق آن

۲۳-۳. سیاست‌گذاری به منظور مواجهه فعال و تعامل در حوزه‌های مرتبط با اسناد بین‌المللی فرهنگ و علم

۴. ساماندهی، تقسیم کار، زمان‌بندی، هماهنگی و هم‌افزایی میان دستگاه‌ها و نهادها، نخبگان و فعالان فرهنگی مربوط به عرصه‌های مأموریتی

۱-۴. سیاست‌گذاری به منظور بازآرایی، هم‌افزایی و به‌روزرسانی ساختار حکمرانی دانش و همه ظرفیت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و منابع انسانی حوزه فرهنگ کشور در راستای تحقق

اهداف عرصه‌های مأموریتی

۲-۴. هماهنگی و انسجام بخشی دستگاه‌ها و فعالیت‌ها در عرصه‌های مأموریتی در چارچوب وظایف قانونی دستگاه‌ها

۳-۴. تصویب و بازنگری ضوابط کلان و معیارهای اساسی تأسیس و راهبری کلان مؤسسات و مراکز علمی، فرهنگی، تحقیقاتی نظیر: فرهنگستان‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی

۴-۴. تصویب اساسنامه نهادهای فرهنگی و علمی در مواقع خاص و ضروری

۵-۴. سیاست‌گذاری و پیگیری اجرای برنامه‌ها و طرح‌های همکاری حوزه و دانشگاه

۶-۴. تبیین و گفتمان‌سازی اسناد کلان ملی در عرصه‌های مأموریتی به‌ویژه در میان نخبگان حوزوی و دانشگاهی به‌منظور ایجاد مقبولیت و مرجعیت فکری در جامعه

۵. حمایت از ساماندهی ظرفیت‌های شبکه‌ای مردمی

۱-۵. سیاست‌گذاری و به‌روزرسانی طرح‌های مناسب در جهت تقویت و ارتقاء تبلیغات دینی و حمایت از فعالیت‌های مردمی به‌ویژه ارتقاء همه‌جانبه ظرفیت‌های مساجد

۲-۵. بازآرایی مداوم جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی و ارتباط فعال و دوسویه شورا با نهادها و جریان‌های مردمی و نخبگانی و ایجاد امکانات و ابزارهای تشویقی و انگیزشی برای مشارکت حداکثری آنها

۳-۵. جهت‌دهی نظام تصمیم‌سازی شورای عالی از طریق

بهره‌گیری از توان سیاست‌پژوهی جامعه‌نخبگانی، اندیشکده‌ها، نهادهای پژوهشی، منابع مردمی و تقویت سرمایه اجتماعی شورای عالی

۶. سیاست‌گذاری و جهت‌دهی در به‌کارگیری و هدایت منابع مالی و انسانی مرتبط

۱۶. سیاست‌گذاری بازمهندسی ساختار نهادی، مدیریتی و فعالیت‌های علمی و فرهنگی به منظور بازآرایی و هم‌افزاکردن همه ظرفیت‌های نرم افزاری و سخت‌افزاری

۲۶. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای شناسایی، جذب، مشارکت‌جویی و ارتقاء نظام‌مند منابع انسانی به ویژه جوانان و نخبگان دانشگاهی و حوزوی و تمرکز خاص بر تربیت و پرورش علمی و معنوی استعدادهای درخشان

۳۶. سیاست‌گذاری در خصوص توسعه سازوکار و امکانات تشویقی برای تقویت مشارکت علمی - بین‌المللی، فناوری و نوآوری در مسیر شکل‌گیری دانش بومی و نظریه‌پردازی برای حل مسائل کلیدی کشور و پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت

۴۶. سیاست‌گذاری در جهت بازمهندسی بازار و اقتصاد فرهنگ و صنایع فرهنگی و خلاق، نظام بازاریابی کالاها و خدمات فرهنگی مطلوب با رعایت قوانین و نظام حقوقی متناظر

۵۶. سیاست‌گذاری به منظور بازنگری و اصلاح ضوابط کلی نظام جذب، پرورش، حفظ و ارتقاء مدیران، استادان، معلمان و دانشجویان در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و فرهنگی و مدارس

۷. نظارت مستمر، ارزیابی و پایش عملیات، اثرسنجی و اثربخشی اقدامات، ارجاع تخلفات و ترک فعل مدیران ارشد به مراجع ذیصلاح

۱.۷. نظارت و ارزیابی حسن اجرای مصوبات شورای عالی و ارکان آن از طریق بهره‌گیری از ظرفیت دستگاه‌های نظارتی، سازوکارهای نظارت مؤثر و هوشمندانه، گفتمان‌سازی و پیشنهاد تضامین مناسب به مراجع ذیصلاح

۲.۷. سیاست‌گذاری در جهت تقویت نظارت نظام‌مند با بهره‌گیری از کنشگران بالفعل عرصه نظارت و نظارت مردمی و ایجاد زمینه امر به معروف و نهی از منکر با استفاده از ظرفیت شبکه جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

۳.۷. سیاست‌گذاری و تعیین شاخص‌های حسابرسی فرهنگی^۱ به جهت اثرسنجی و تعین اثربخشی واقعی مصوبات و اقدامات

۴.۷. سیاست‌گذاری به منظور ایجاد بستر لازم برای فراهم آوردن زمینه نقد و مطالبه‌گری از فعالان، تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان عرصه‌های مأموریتی در راستای تحقق اهداف انقلاب فرهنگی

۵.۷. پیگیری اجرای نقشه مهندسی فرهنگی و تکمیل اسناد و برنامه‌های بخشی آن

۱. حسابرسی فرهنگی به عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای حکمرانی جدید است که برای ارزیابی میدانی و اثرسنجی میزان تحقق اهداف و مقاصد غایی سیاست‌گذاری فرهنگی به کار گرفته می‌شود.

۶-۷. پیگیری جدی پیشرفت و شتاب حرکت علم، فناوری و نوآوری کشور به منظور حفظ و ارتقاء رتبه علمی کشور در جهان از طریق اجرای دقیق و کامل نقشه جامع علمی کشور

۷-۷. پیگیری و نظارت بر اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند دانشگاه اسلامی و سند منشور توسعه فرهنگ قرآنی به منظور تحقق اهداف، مبانی و شاخص‌های متناسب با نظام اسلامی

۸-۷. حمایت و بهره‌گیری از نظریه پردازی، ایجاد و زمینه‌سازی نقد و مناظره در عرصه‌های مأموریتی نظارت و پیگیری اجرایی - شدن مصوبات شورای عالی در حوزه روابط و دیپلماسی فرهنگی، علمی و فناوری

۸. سیاست‌گذاری به منظور بهبود ادراک عدالت در جهت استقرار عدالت اجتماعی با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و جهاد تبیین

۱۸-۱. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی برای افزایش سرمایه اجتماعی و پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی

۸-۲. طراحی چارچوب و تعیین شاخص‌های تدوین و تصویب، پیگیری و نظارت بر اجرای پیوست عدالت و پیوست‌های فرهنگی و اجتماعی یکپارچه برای طرح‌های مهم و کلان برنامه‌های ملی توسعه اقتصادی، سیاسی و اجتماعی

فصل دوم

مناسبات و روابط شورای عالی انقلاب فرهنگی با قوای سه‌گانه و سایر نهادها

ماده ۵- با توجه به لازم الاجرا بودن مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، دبیرخانه این شورا با همکاری دستگاه‌های مرتبط با مأموریت‌های شورای عالی، نسبت به ایجاد سازوکارهای مناسب برای اطمینان بخشی از عدم ورود مصوبات شورا به حدود اختیارات قانونی دستگاه‌ها، اقدام می‌نماید.

ماده ۶- به منظور ایجاد مفاهمه و هماهنگی لازم شورای عالی انقلاب فرهنگی با قوای سه‌گانه، «کمیسیون مشترک هماهنگی شورای عالی انقلاب فرهنگی و قوا»، متشکل از دو نفر از اعضای شورای عالی و نمایندگان رؤسای قوا به ریاست دبیر شورای عالی تشکیل می‌شود.

ماده ۷- در موارد لزوم و حسب تقاضای هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی یا حسب پیشنهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی، نماینده شورای عالی در چارچوب آئیننامه داخلی مجلس شورای اسلامی برای تبیین مواضع، نظرات و سیاست‌های مصوب و سایر مصوبات مرتبط شورای عالی با موضوعات در دستور کمیسیون‌ها یا صحن علنی مجلس شورای اسلامی، در جلسه کمیسیون یا صحن علنی مجلس شرکت می‌نماید.

ماده ۸- شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص آن دسته از موضوعات مربوط به عرصه‌های مأموریتی و وظایف خود که بنا به بررسی؛ دارای تعارض با قوانین و مقررات مصوب مجلس

یا دولت بوده و یا فاقد قانون و سیاست مشخصی باشد را حسب مورد به مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران و قوه قضائیه اعلام می‌نماید تا طی تعامل و هماهنگی فی‌مابین نسبت به رفع تعارض قانونی و یا وضع قانون و سیاست مربوط، با استفاده از سازوکارهای مربوط به حدود اختیارات شورای عالی و قوای سه‌گانه، اقدام قانونی لازم صورت پذیرد.

ماده ۹- در موارد اختلاف نظر هر یک از قوا با دستور جلسات شورای عالی، با لحاظ مصلحت، شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد مرجع تصویب؛ رأی‌گیری می‌کند و رأی اکثریت لازم‌الاجراست.

ماده ۱۰- شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ اولویت‌ها و سیاست‌های فرهنگی، علمی، فناوری و نوآوری را حسب مورد جهت لحاظ در لوایح قانونی مربوط به برنامه و بودجه کشور، تصویب و به دولت اعلام می‌نماید.

ماده ۱۱- شورای عالی انقلاب فرهنگی موظف است به منظور جهت‌دهی فرهنگی به تصمیمات کلان اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، نسبت به طراحی ضوابط و چارچوب تدوین و تعیین شاخص‌ها و پیگیری و نظارت بر اجرای پیوست‌های عدالت، فرهنگی و اجتماعی یکپارچه برای طرح‌های مهم و کلان و برنامه‌های ملی اقدام کند.

ماده ۱۲- شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌تواند در راستای اجرای مصوبات خود و پیگیری روند اجرایی شدن آنها؛ از ظرفیت‌های قانونی دستگاه‌های نظارتی کشور حسب مورد، استفاده نماید. دستگاه‌های نظارتی از جمله سازمان بازرسی

کل کشور و دیوان محاسبات کشور در چارچوب اختیارات قانونی خود و با هماهنگی شورای عالی انقلاب فرهنگی، نسبت به نظارت بر عملکرد دستگاه‌های مجری اسناد و سیاست‌ها و سایر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ اقدام و گزارش - های مربوطه را به این شورا ارائه می‌نمایند.

ماده ۱۳- مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی از سوی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضایی قابل رسیدگی و ابطال نیست.

ماده ۱۴- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی بر اساس مفاد مصوبات شورای عالی و برآیندهای ناشی از اجرای آنها، خلأهای فرهنگی، علمی، فناوری و نوآوری سیاست‌های کلی را در تعامل با دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام پیگیری می‌نماید و در صورت لزوم؛ پیشنهادهای لازم به آن مجمع ارائه می‌گردد.

ماده ۱۵- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در تعامل با دبیر شورای عالی امنیت ملی، سیاست‌ها و ملاحظات فرهنگی و علمی مؤثر بر امنیت ملی کشور را به شورای عالی امنیت ملی اعلام و پیگیری می‌نماید.

ماده ۱۶- تقسیم کار بین شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی در خصوص موضوعات مشترک در قالب کارگروهی متشکل از اعضای منتخب دو شورا انجام می‌شود و نتیجه پس از تصویب در دو شورا، مبنای همکاری و تعامل قرار می‌گیرد.

ماده ۱۷- شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص مسائل مربوط به شئون فرهنگی و علمی و آموزشی حوزه‌های علمیه، صرفاً در صورت تقاضای رسمی نهادها و مقامات ذی صلاح حوزه‌های علمیه از این شورا؛ ورود و نسبت به وضع مصوبه یا اتخاذ تصمیم، اقدام می‌نماید.

فصل سوم

ساختار شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه

ماده ۱۸- شورای عالی انقلاب فرهنگی شامل ارکان زیر است:

☑ شورای عالی انقلاب فرهنگی

☑ شورای معین

☑ دبیرخانه، ستادهای راهبری و نظارت و شوراهای اقماری

ماده ۱۹- اعضای حقوقی محذوف از ترکیب جدید اعضای شورای عالی؛ در شوراهای تخصصی، ستادها، هیئت‌ها و کارگروه‌های شورای عالی و یا به عنوان نماینده شورای عالی در سایر شوراهای و دستگاه‌ها؛ ابقاء می‌شوند.

ماده ۲۰- دستورجلسات شورای عالی

دبیر شورا با موافقت رئیس شورا و بهره‌گیری از نتایج بررسی‌های ستادهای راهبری و نظارت و شوراهای اقماری در زمینه اولویت‌های فرهنگی و علمی و نیازهای فوری دستگاه‌ها، دستور جلسات شورا را تعیین و تدوین می‌نماید.

تبصره- اعضای شورای عالی می‌توانند بررسی مسأله یا موضوعات حائز اولویت یا فوریت را جهت قرار گرفتن در دستور همان جلسه شورای عالی یا شورای معین پیشنهاد دهند. در صورت کسب نصاب رأی حداقل یک سوم کل اعضا؛ آن موضوع در همان جلسه در دستور بررسی قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۱- ستادهای راهبری و نظارت در حوزه‌های «فرهنگی و اجتماعی»، «خانواده و زنان»، «علم، فناوری و نوآوری» و

«تعلیم و تربیت» زیر نظر دبیر شوراتشکیل می‌شود و ساختار اجرایی آن در دبیرخانه شورای عالی تمهید می‌شود.

ماده ۲۲- ستاد راهبری و نظارت خانواده و زنان؛ به عنوان جایگاه ویژه تصمیم‌سازی و راهبری نظام‌مند امور خانواده و زنان با عضویت اعضای حقیقی منتخب شورای عالی، بانوان عضو شورای عالی، معاونان ذریبط از قوای سه‌گانه و سایر دستگاه‌های مرتبط و نمایندگان از نخبگان و نهادهای مردمی تشکیل می‌شود و مأموریت و شرح وظایف آن حداکثر ظرف سه ماه آماده و به تصویب شورای عالی می‌رسد.

ماده ۲۳- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، به عنوان مسئول اجرای سند تحول، موظف است اقدامات ذیل را تا حصول نتیجه پیگیری کند:

۲۳-۱- بازنگری و تدوین آیین‌نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبه وظایف و ارکان دبیرخانه، تدوین شرح وظایف و ترکیب شورای معین، ستادهای راهبری و نظارت و شوراهای اقماری و تعیین نسبت و ارتباط بین آنها، ظرف مدت سه ماه و تصویب آن در شورای عالی

۲۳-۲- بازطراحی ساختار دبیرخانه مبتنی بر مفاد سند تحول و با تأکید بر تقویت رصد و پایش، نظارت و ارزیابی، چابک‌سازی، گفتمان‌سازی و تعامل باشبکه‌های نخبگانی ظرف مدت سه ماه

۲۳-۳- تدوین برنامه تحول و آیین‌نامه‌های لازم برای اجرای سند تحول شورای عالی انقلاب فرهنگی و گزارش عملکرد و نتایج به صورت فصلی به شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا شورای معین

ماده ۲۴- این سند در یک مقدمه، سه فصل و ۲۴ ماده و یک تبصره در جلسات ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۲، ۱۴۰۰/۰۹/۰۹، ۱۴۰۰/۰۹/۲۳، ۱۴۰۱/۰۲/۰۶، ۱۴۰۱/۰۲/۲۳، ۱۴۰۰/۱۲/۲۴، ۱۴۰۰/۱۰/۱۴، ۱۴۰۰/۱۰/۰۷، ۱۴۰۱/۰۳/۰۳ و ۱۴۰۱/۰۲/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ؛ لازم الاجرا می باشد.

سید ابراهیم رئیسی
رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی

